

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

S P R Á V Y Č S K P

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Členský obehník
Československého zväzu kresťanských pracujúcich
Švajčiarska

1972 - AUGUST - Číslo 8

VZÁCNÁ NÁVŠTEVA

V dňoch 30. júna až 2. júla sa pri svojej súkromnej ceste po Európe zastavil u krajanov-exulantov vo Švajčiarsku jeden z predstaviteľov slovenských demokratických exulantov v USA a v Kanade, redaktor NAŠICH SŇAH, dr. Martin Kvetko. Doslovne povedané - prekvapil.

Pohovoril si s predstaviteľmi niektorých krajanových spolkov a v nemalej miere tiež s jednotlivcami. Nevynechal ani Zväz kresťanských pracujúcich a v družnom pohovore s niekoľkými členmi Zväzu zanechal veľa zo svojich politických skúseností a predstáv.

Jeho záujem, ako bývalého popredného činiteľa Demokratickej strany a povereníka poľnohospodárstva z rokov povojnových - politika vôbec - bol všestranný a napriamený v smere pochopenia a nadviazania kontaktov s novoprišliymi. Aj sebamenší detail bol pre neho dôležitým - ich zážitky z rokov kultu z toho nevynímajúc.

Nemenšou mierou zaujímal ho vzájomný vzťah Slovákov a Čechov žijúcich vo Švajčiarsku, ich spôsob spolunažívania, ich spoločné problémy a ich názory celkom na štátoprávne usporiadanie spoločného štátu a to jak pre dnešok, tak i pre budúcnosť. S poukazom na neblahé dôsledky a rušivý vplyv extrémov domácich i zahraničných v minulosti a teraz, na nepredvídavosť vývoja medzinárodnej situácie a jej priaznivého, či nepriaznivého dopadu na nás, obhajoval názor spoločného štátu na záseade rovnosti a rešpektu.

Odmietal separatistické tendencie akéhokoľvek smeru a druhu na oboch stranách. Odmietal uprednostňovanie záujmov ideologických pred záujmami štátnymi s poukazom na neblahé roky straty samostatnosti, na falosnosť internacionalistických predstáv v praxi a konečne aj na vývojové trendy tvorenia väčších štátnych celkov.

Dr. Kvetko vo svojich argumentov bol vecný a vysoko objektívny. Nutne len ľutovať, že sa stretnutie tohoto druhu neuskutečnilo prv a tak mohlo predísť malicherným vzájomným nedorozumeniam. Ale možno dúfať, že jeho slovám sa i teraz vo švajčiarskom exilovom prostredí dostane na oboch stranách patričné uznanie a rešpekt, ako rovnocennému hlasu demokraticky orientovaných Slovákov v Európe.

Roháč

o o o o o o

KRÁSA, PRÁVE TAK AKO PRAVDA, PRINÁŠA DO ĽUDSKÉHO SRDCA RADOSŤ, JE VZÁCNÝM OVOCÍM, KTORÉ ODOLÁVA SKAZE ČASU, PREŽÍVA POKOLENIA A SPÁJA ICH V SPOLOČNOM OBDIVE. SVET, V KTOROM ŽIJEME, POTREBUJE KRÁSU, ABY NEUTONUL V BEZNADEJI.

PAVOL VI

S P R Á V Y Z Č S K P

- oo DVE AUGUSTOVÉ VÝROČIA-jedno radostné a jedno smutné,ale obidve poznačené statočnosťou našich národov-pripomínajte predovšetkým svojim švajčiarskym priateľom.
- Aby vedeli,že k slovenskému národnému povstaniu nedošlo v auguste 1944 ani zo zúfalstva ani z vypočítavosti,ale zo spontáneho mravného rozhorčenia naprostej väčšiny malého národa, ktorý postoj si dovolili prejaviť proti zďaleka ešte neporazenej nacistickej veľmoci skutočne len tí najstatočnejší.
- Aby vedeli,že rovnako tak ako vtedajšia prehra ani prehra v auguste 1968 nedokázala zlomiť presvedčenie Čechov a Slovákov o tom,že konečné víťazstvo bude patriť pravde a spravodlivosti.
- oo MESÍCE ZÁŘÍ A ŘÍJEN bývajú vždy plny krajských udalostí. Tak je tomu i letos.
- V pátek dne 15.září večer/20.60/ bude nám prednášať v sále Caritas /Bärenghasse 32/ Dr. Řehák z Paříže o aktuálnych otázkach súčasnej politiky.
- Zanedlouho potom,v sobotu 30.září,se bude konať svatováclavská pouť v Ronchamps neďaleko Belfortu ve Francii. Miesto je proslulé pútní kapľou postavenou podľa návrhu najvýznamnejšieho architekta novej doby Corbussiera. Pout' s krajským večírkem pořádajú naši francouzští priatelia. Vzhľadom k tomu, že Ronchamps je len asi 60 km od Basileje,zvou co najsrdečnejšie všetky krajany ze Švýcarska. Telefonujte a informujte sa v redakcii ZPRAV alebo sa prihláste priamo na adresu: J.Jáchym,8rue Paul Bert,90 Belfort, Francie.Vstup na večierek,večeře a nocleh budú stáť 30 Fr.
- VE DNECH 18.až 24. září sa koná v Hünfeldu u Fuldy Akademický týden, ohlásený v poslednom i predposlednom čísle ZPRAV.
- V říjnu počítejte s krajskými oslavami výročí 28.října. Budou sa konať ve Švýcarsku na niekoľko miestach,jako každoročne, a budú včas oznámeny ve Švýcarském „Zpravodaji“ a pokiaľ možno i v našich ZPRAVÁCH.
- oo ALEXANDER SOLŽENICYN sa chystal pronéť reč pri slavnostnom predaní Nobelovy ceny, ktorá mu bola,jak známe,udelená v r.1970. Stejně je známe,že nedostal tehdy povolení k ceste do Stockholmu, čímž mu bolo zabráněno cenu osobně převzít a pochopitelně také pronéť připravenou reč. Její text se však podařilo dostat na západ a švédská Akademie jej nyní uveřejnila. Solženicyn v něm ostře kritizuje nebezpečné tendence v súčasnom svete,především národní šovinismus a násilí at proti jednotlivým osobám či proti celým národům .Odsuzuje cenzuru,omezování svobody projevu, čínské „rudogardějské duha“, snahy a nivelisaci, terorismus a „duha Mnichova“.Volá ke spisovatelům celého světa. Ukolem literatury je informovat lidi o věcech „skutečně závažných, které nelze tolerovat“. Je třeba se postavit proti tomu,co je skutečně nejhorší,i když je to dále od nás,a nejen proti tomu,co je nám najbližší a co tedy vidíme zblízka. Politiku OSN prý charakterisuje starý „duha Mnichova“.Je to organizace amorální vzešlá z amorálního světa.Závěrem děkuje Solženicyn za podporu které se mu v posledních letech dostalo z celého světa. I MY DEKUJEME STATEČNEMU BOJOVNÍKOVI .Škoda jen,že je takových přece jenom stále ještě málo.

Ú V A H Y - D O K U M E N T Y

OLEG PENKOVSKIJ

V novodobých dejinách boja o ľudské práva figuruje rad osobností, ktorých mená by nemali byť nikdy zabudnuté. Jeden z nich je Oleg Penkovskij, v r. 1963 popravený ruský spolupracovník západnej výzvednej služby.

Jeden z popredných západných spravodajov sa vyjadril o ňom: Čo sa týka Penkovského aktívnej činnosti - jeho odvaha hraničí so snami tajnej výzvednej služby. Penkovskij bol vynikajúcou osobnosťou, s ktorou sme mali od r. 1945 dočinenia. Penkovskij bol 30 ročný plukovník delostrelectva. Západu podával významné informácie o všetkých druhoch vojenského tajomstva a bol presvedčený, že svojou činnosťou prispeje k záchrane ľudstva. Obstál všetky skúšky tajnej výzvednej služby následkom čoho dostal vysoké funkcie v armáde. Ako vedec mal prístup k tajným ruským výskumným pracoviskám a organizoval výmenu delegácií medzi Sov. zväzom, Anglickom a Spojenými štátmi. Ako je to možné, že ruský občan takého formátu súhlasil podávať správy západu?

Penkovskij to vysvetlil následovne: "Keď v Hirošime vybuchla atomová bomba zaumienil som si všetko podniknúť pre záchranu ľudstva. Moje rozhodnutie sa stupňovalo keď bezprostredne po II. svetovej vojne Sov. zväz začal súťažiť s USA na poli atomového výskumu. Predstavujem si, že SSSR v tejto súťaži USA nielen dobehne, ale predbehne..... K čomu to má viesť? K zničeniu našej zemi a národa. Bolo mi jasné, že my nemôžeme Američanom zamedziť, aby na naše územie nehodili atomovú bombu, s ktorou by ho spustošili. Tu je vysvetlenie prečo som podával západu dôležité informácie. Som presvedčený, že atomovej vojne sa možno vyhnúť tým, keď všetky mocnosti budú vlastniť atomové zbrane. Myslím, že som nezradil vlastť tým, že som podával západu správy o našich tajných výskumoch. Ba naopak, všetko činím pre záchranu nášeho národa a vlasti."

Penkovskij podával západu predovšetkým najdôležitejšie správy o tajomstvách nebezpečnej atomovej zbrane. Začiatkom roku 1960 Chruščov prehlásil, že sovietskí vedci vyrobili perfektnú, ale i najhroznejšiu vôbec existujúcu zbraň, ktorú si ani predstaviť nevieme. Samozrejme západ sa zaujímal, či výroky Chruščova sú pravdivé, či zatým nie je propaganda. Jedine Penkovskij mohol na to správne odpovedať: "Maršal Warentsov /plukovník ruskej raketovej skupiny - bol roku 1963 degradovaný a zbavený funkcie za to, že sa s Penkovským priatelil/ mi podal správu, podľa ktorej Sovietsi spomínanú zbraň len plánujú. K splneniu plánov je potrebný dlhý proces. Chruščov sa teda chváli neskutočnými výsledkami."

Zrejme sa Chruščov po tých neskutočných tvrdeniach cítil nesvoj a nútil vedcov k výrobe rakety, ktorú on vo sne skonštruoval. Na jeseň 1960 podal Penkovskij západnej tajnej službe nasledovné informácie: "Laboratórne skúšky sú skončené a tí, ktorí sú za projekt zodpovední dúfajú, že novú zbraň sa podarí uskutočniť k výročiu októbrovej revolúcie - a bola by táto zbraň darom pre Chruščova. Pripravuje sa aj skúška atomovej zbrane, na ktorej majú byť zúčastnení najdôležitejší funkcionári armády."

A nasledujúca správa: "Skúška prebehla podľa plánu, ale nová raketa sa neodpútala od zeme. Pozorovatelia čakali 20 minút a opustili úkryty. V tom okamihu raketa explodovala. Vyše 300 ľudí zahynulo, medzi nimi i maršál Nedelin, hlavný veliteľ strategických raketrových síl." Sovietská tlač hlásila: "Maršál Nedelin a iní funkcionári zahynuli následkom lietadlového nešťastia."

Jeden západonemecký odborník pre zahraničie sa o Penkovskom vyjadril: "Z diplomatického hľadiska najdôležitejšiu službu Penkovskij preukázal západu podávaním presných správ o úmysloch SSSR po čas berlinskej krízy v r. 1961, takže bolo možné sa v čas chytiť potrebných opatrení a Rusov donútiť k ústupkom. V opakovaných správach vysvetlil Penkovskij politickému vedeniu západu, že SSSR nie je v oblasti medzikontinentálnych balistických rakiet tak silný, aby mohol uskutočniť svoje vyhrážanie." Pri tom Penkovskij podával západu presné správy o pohybe armád, ktorý prebiehal pod kepienkom manévrov, pri čom išlo o stály príliv zbraní a vojakov do NDR.

A ďalšia správa: "Chruščovov plán bez boja víťaziť, ale byť na boj pripravený v prípade potreby, naráža na odpor jeho najjužších prívržencov, predovšetkým Anastasa Mikojana." Západonemecký spravodaj túto správu takto komentoval: "Tieto informácie boli neobvyčajne dôležité. Umožnili nekompromisný postoj prezidenta Kennedyho a Berlín zachránili. Chruščov musel ustúpiť a len prehlásil, že pri riešení nemeckého problému nie je potrebné sa ponáhľať, že na vyjednávanie je dost času."

Štyri dni pred postavením Berlinského múru v auguste 1961 odovzdal Penkovskij západnej tajnej službe všetky sovietské plány.

Keď bol v októbri 1962 svet opäť vystrašený kubánskou krízou a možnosťou, že SSSR zahájí z Kuby atomovú válku, stáli Kennedy a Chruščov nanovo proti sebe a opäť musel Chruščov ustúpiť. Boli ľudia, ktorí povedali: "Akú to odvážnu hru hrá." Ale v skutočnosti to nebola hra, pretože Kennedymu boli známe fakty o pomere síl. Informátorom bol opäť Oleg Penkovskij, ktorého správa obsahovala dovtedy neznáme údaje o prevahe USA nad SSSR v obore atomových zbraní v pomere 1:3.

Toho istého októbra 1962 Penkovského v Moskve zaistili. O 18 dní neskôr zaistili v Budapešti jeho spojku, anglického obchodníka Grewille Wynneho. Obaja boli postavení v Moskve pred súd.

Rozsudok proti Penkovskému a Wynnemu bol uverejnený 7. mája 1963. Penkovskij bol súdený ako agent anglicko-americkej výzvednej služby, ktorý vykonával špionáž proti SSSR. Podľa obvinenia sa pri pobyte v Londýne v máji roku 1961 zaviazal podávať písomne správy a informácie o štátnych tajomstvách SSSR angličanom a američanom.

Oleg Penkovskij bol odsúdený na smrť a 16. mája 1963 bol zastrelený. Istý americký diplomat sa vyjadril: "Pre mňa bol Penkovskij nenahraditeľným bojovníkom za svetový mier a ľudské práva."

Z ČESKOSLOVENSKA

oo ÚSILÍ KOMUNISTŮ přivést český a slovenský národ znovu k posllušnosti trvá v naší vlasti už celé čtyři roky- a přes to je i oficiální tisk stále ještě pln starostí svědčících o obtížích téměř nepřekonatelných.

Tak na př., TRIBUNA z 2.8.si stěžuje, že na vzdor kádrovým změnám, které byly v podnicích provedeny, se ne všichni vedoucí pracovníci plně angažují. Proto prý se nedaří odstranovat různé nedostatky na př.nevyužívání pracovní doby. Někteří vedoucí hospodářští pracovníci sami neplní a nezajišťují příkazy, benevolentně podepisují propustky a pozdní příchody či předčasné odchody. Mnohé píchačky jsou úplný rébus. Následkem toho, že se v podnicích v současné době politicky angažuje pouze určitá část vedoucích hospodářských pracovníků, stávají se ti aktivní terčem úsměšků a jsou vystaveni osočování".

Vedoucí úloha strany na všech úsecích života ve státě není, zdá se, stále ještě plně chápána. Proč by jinak byla v tisku stále tolik zdůrazňována.

V ŽIVOTĚ STRANY /24.7./ píše na př. Zdeněk Válek: "Uplatňování vedoucí úlohy strany v tělovýchově patří mezi nejvýznamější úkoly, které je nutno citlivě a systematicky řešit Stěžejní otázkou při uplatňování vedoucí úlohy strany je ideově výchovná funkce".

Ve Filosofickém časopisu /č. 3/72/ se objevil přetisknutý projev Račovana Řichty z roku 1957! kteroužto dobu se i jinak velmi pravověrní komunisté nerozpakovali nazývat dobou "temna"; člověk musí mít nakonec respekt před odolností tehdejších a vlastně tedy i současných pracovníků ve filosofii, kteří si vydrželi nechat dávat rady jako je ona v závěru tohoto projevu: "Komunisté-filosofové se nesmějí považovat za soukromé docenty ale v zájmu jednotného boje o urychlení výstavby socialismu musí dodržovat tento postup odpovídající požadavku demokratického centralismu: odborně vědecké otázky řešit nejprve v odborných vědeckých orgánech, to je poradit se s kolektivem; vážné politické otázky je nutno předkládat stranické komisi pro filosofii; ve veřejném tisku mají filosofové vystupovat především jako propagandisté a publicisté strany."

Stísněnou atmosféru ostatně vystihuje i v TVORBĚ /2.8./ uveřejněná zpráva o sjezdu Svazu českých spisovatelů, konaném na Dobříši ve dnech 31.5. a 1.6., v níž se mimo jiné praví: "Zbavme se neplodných iluzí a jako socialističtí spisovatelé mějme při své těžké zodpovědné a neobyčejně významné práci důvěru v budoucnost... . Obnovme na široké frontě aktivitu tvůrčích spisovatelských socialistických sil našich národů".

Do téže kategorie patří výčitky Vojtecha Mihálíka letošnímu valnému shromáždění Matice slovenské /9.6./ "... Nemôžeme si zakrývať oči pred skutočnosťou, že v 68. roku niektorí jednotlivci a skupiny spájali s regeneráciou Matice aj svoje reakčné politické ambície, že sa snažili túto inštitúciu zneužiť a vytvoriť z nej nástroj protistranickej a protisocialistickej politiky. Snahy tohto druhu stroskotali a vaše predošlé valné zhromaždenia ich nielenže odmietli, ale vypracovali aj zásady správnej kultúrno-politickej orientácie. No stále je aktuálna otázka, do akej miery sa tieto pozitívne zásady dostali do myslenia členskej základne. V niektorých odboroch vykazujete pokles členstva zhruba o jednu štvrtinu...".

Snad nejupřímnější strach vyvolává i sebeslabší představa jedné z vůdčích myšlenek lidového osvobozovacího hnutí v roce 1968 - politické plurality - tedy odstranění diktatury komunistů a zřízení svobodné demokratické soutěže většího počtu politických stran ve svobodných volbách. V rámci potlačování těchto myšlenek pokud možno v zárodku je též napadána koncepce postupné transformace stávajících politických systémů jak byla popsána v minulém ročníku našich ZPRÁV. Jako ukázka úsilovné snahy potříti jakoukoliv myšlenku politické plurality, několik volných citátů z článku René Rohana v Rudém Právu/26.7./ "Jak ukazují i nejnovější západní známé názory /a snimi i různé výroky posrpnových emigrantů/ hrají v úvahách o možnostech politických změn v socialistických zemích nadále prvořadou úlohu koncepce postupné "transformace" politických vazeb.....

..Za představou změn "pravidel politiky" se tu skrývá požadavek "politického pluralismu", t.j. připuštění "volného" politického střetání a boje mezi dvěma nebo více politickými stranami.... Je zřejmé, že jde o vyoperování třídního cíle z fungování politického systému...."

- oo PŘEKRÁSNOU PERLIČKU jsme vybrali z článku v Rudém právu /29.7./ nadepsaného HUMANISMUS: Když jsme pevně a navěky spojili svou zemi spojeneckým bratrským svazkem se Sovětským svazem, odstranili jsme odvěkou hrozbu ztráty státní a národní samostatnosti, která visela nad našimi národy jak věčný stín. Co může lépe vyjádřit humanismus našeho nového světa, ten skutečný, vpravdě lidský humanismus?" Byl si nepodepsaný redaktor opravdu tak jist, že to nikdo nebude číst - anebo šlo o tiskařského šotka, který článek zařadil ze zlomyslnosti na první stranu místo na poslední mezi anekdoty a příběhy pro zasmání?

- oo NIE JE TAJOMSTVOM, že najväčším nepriateľom komunizmu nie je kapitalizmus ale NABOŽENSKÉ UVEDOMENIE národa. Preto je proti nemu organizovaný boj všetkými prostriedkami teda aj tlačou. Jeho úpornosť, ale tiež mieru jeho úspechov posúďte zo dvoch citátov. PRÁCA /2.8./ v rubrike "Redakcia píše čitateľovi": "Vážená súdružka, vo Vašom liste nám píšete, že rodičia aj škola Vás vychovávali v náboženskom duchu. Ste veriaci a chcete si aj svoje dve školopovinné deti takto vychovávať. Nechápate prečo učiteľka pri každej príležitosti Vás odhovára od náboženskej výchovy svojich detí. V náboženskej výchove vidíte hlavný základ formovania normálneho profilu človeka a netajíte sa ani tým, že veríte aj v posmrtný život. Problém, ktorý nastoľujete, je vážny a zároveň veľmi citlivý. Keďže nepoznáme argumenty súdružky učiteľky, dovoľte nám - keď ste sa už s touto otázkou na nás obrátili - aby sme vyslovili k problému naše názory a postoje. Filozofia marxizmu-leninizmu, teda materialistický svetonázor, ktorým sa riadi naša socialistická spoločnosť, nechce nikoho prinútiť, aby si z večera do rána zmenil svoje názory. Napokon aj naša ústava zaručuje každému náboženskú slobodu. Do určitej miery rešpektuje tiež náboženskú výchovu detí, ak je to výslovné želanie rodičov. Materialistický svetonázor, budovaný na základoch vedeckého poznania, vo svojej podstate však stojí v priekrom rozpore s nevedeckým idealistickým pojetím sveta a preto je prirodzené, že aj naša socialistická spoločnosť, ktorá sa utvára na základe ideí marxizmu-leninizmu, bojuje proti idealistickým prežitkom v mysliach ľudí. Predovšetkým chce zachrániť deti a

mládež pred problémami, ktoré vznikajú pri konfrontácii vedecky dokázaných poznatkov o vzniku vesmíru, života a mechanizmu spoločenského činenia, s predstavami ako tieto javy vysvetľuje náboženstvo."

Zdá sa, že ešte viac ako dve deti tej dobrej ženy, pokiaľ si ju redaktor nevymyslel, by náboženskú výchovu potreboval on sám. Aspoň na to, aby sa pred veriacimi čitateľmi nerobil smešný, aby vedel, čo náboženstvo vlastne je a aký je jeho vzťah k modernej spoločnosti a vede - aže práve veľká väčšina tvorcov tejto modernej vedy boli ľudia úprimne zbožní.

Druhý citát z PRAVDY /24.7./ bez komentára: "Pracovná skupina Ústrednej kontrolnej a revíznej komise KSS uskutočnila nedávno previerku, ktorá mala ukázať, na akej úrovni sa na Slovensku nachádza svetonázprvová výchova ... Previerka zistila, že v porovnaní s nedávnou minulosťou, najmä však s rokmi 1968 a 1969 nastal v posledných rokoch určitý zdravý vzostup v oblasti výchovy k vedec-kému svetonázoru... Napriek tomu nepodarilo sa dosiahnuť taký stav, aby všetky OV KSS a ZOKSS, národné výbory a ich príslušné odbory i spoločenské organizácie prišli k vypracovaniu dlhodo- bej koncepcie kompletne pôsobiaceho systému výchovy k vedec- kému svetonázoru.... Za veľmi dobrý príklad možno považovať prácu Západoslovenského krajského výboru strany. Nielenže koncepcia cirkevnej politiky a svetonázorovej výchovy je tu dobre rozpraco- vaná, ale krajský výbor má aj prehľad o svetonázorovej vyhranenosti i vplyve cirkví na obyvateľstvo....:Všeobecne možno povedať, že tendencia prihlasovať deti na náboženstvo mierne klesá. Žiaľ, klesá však skutočne len veľmi mierne.....Na Slovensku dalo síce pokrstiť svoje deti o 5 percent menej rodičov ako v roku 1970, ale aj tak je ich počet ešte stále vysoký. Vyše tri štvrtiny všet- kých sobášov bolo v lani popri civilných obradoch uzavretých aj v kostole. Veľká väčšina zosnulých bola pochovávaná jednotlivými cirkvami.... práca našich občianskych výborov nie je na žela- telnej úrovni. Do domu smútku pride často skôr pobožný kresťan či kňaz prejavíť sústrasť, ako člen občianskeho výboru...- existujú ale aj také obce, kde aspoň v jednom ukazateľovi, vo vyučovaní náboženstvu, sú progresívne. V Bardejovskom okrese zo 76 ZDS je 15 takých, kde sa deti na vyučovanie náboženstva neprihlásili. Takéto obce se nájdú aj inde. Na čiastkových úspechoch, ktoré v tejto sfére dosahujeme, sa v nemalej miere zúčastňuje Ministerstvo školstva SSR a Ministerstvo kultúry SSR.... Avšak dôsledky škod- livého opatrenia bývalého povereníctva SNR pre kultúru a informá- cie z 3. septembra 1968, ktorým boli školy prakticky vylúčené z do- zoru nad vyučovaním náboženstva, sme ešte v plnom rozsahu nepreko- nali. V našich predajniach kníh je ešte dosť religióznych publikácií" oo NENÍ NAD HORLIVOST. Z iniciatívy ÚV Českého odborového svazu pra- covníkov školství a vedy se v n.p. Mír tiskne čítanka vietnamské li- teratury pro 7 postupný ročník vietnamských škol. Vybralo se na to-zřejmě cestou dobrovolných darů-dva a půl miliónu korun. /R.P.4.8./

Jiný příklad politické horlivosti-tentokráte čs. odborníků-byl hlášen z Mongolska. "Všichni čs. odborníci pracující v Ulanbátaru podepsali u příležitosti 15. výročí Smlouvy o přátelství a spolu- práci mezi MOLR a ČSSR řadu hodnotných socialistických závazků." /R.P.3.8./

o o o o o

SULZER-Pionierleistungen von 1845 bis 1970....

1845	Erste Dampfmaschine mit Schiebersteuerung	1954	Erste Dampfkesselanlage für überkritischen Druck
1867	Erste horizontale Ventildampfmaschine der Welt	1956	Druckleitung Reißeck (Österreich) mit dem höchsten Betriebsdruck der Welt
1870	Erste werkeigene Berufsschule der Schweiz	1958	Bau der größten Speicherpumpe der Welt
1877	Erste, heute noch in Betrieb stehende Druckleitung	1961	Größter Dampferzeuger der Welt für überkritischen Druck
1890	Erste Arbeiterkommission der Schweiz	1962	Bau der größten Pumpenturbine der Welt
1904	Erstmalige Verwendung eines Dieselmotors zum Schiffsantrieb	1964	Ausrüstung der Kunsteisbahnen für die Winterolympiaden mit Kälteanlagen in Innsbruck, in Grenoble
1905	Erster direkt umsteuerbarer Schiffsdieselmotor der Welt	1965	Erste industrielle Gammabestrahlungsanlage Kontinentaleuropas
1912	Ausrüstung des ersten Hochseeschiffes mit Dieselmotoren	1967	Größter Heliumverflüssiger der Welt
1912	Antrieb der ersten Diesellokomotive der Welt mit einem 1200-PS-Motor	1968	Mit 40 500 PS Spitzenleistung die höchste je von einem einzelnen Schiffsdieselmotor erreichte Leistung
1919	Erste regelmäßig erscheinende Hauszeitung der Schweiz		Abgabe und Unterhalt von Überkleidern erstmals gratis
1927	Bau der damals größten Kühlanlage der Welt	1968	Erste einmotorige 4000-PS-Diesellokomotive der Welt
1929	Erster Einrohrdampferzeuger für sehr hohe Drücke und Temperaturen	1969	Gleichstellung der Pensionskassen von Arbeitern und Angestellten
1939	Antriebsmotor für das heute noch größte und schnellste Hochseeschiff der Welt		
1952	Bahnbrechende Webmaschine marktreif		

SULZER

Gebrüder Sulzer, Aktiengesellschaft
8401 Winterthur